

Gids duurzame aankopen

Toestellen infrastructuur

L_ALG_ToestellenInfrastructuur Proceseigenaar : ISO-projectteam Gelinkt aan P_ALG_AankoopGoederenDiensten	datum: 26/09/2013 versie: 2
--	--------------------------------

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	1
1. OMSCHRIJVING	3
2. TER INFO: WAT ZIJN DUURZAME TOESTELLEN?	3
2.1. Milieu.....	3
2.2. Eerlijke handel	3
2.3. Sociale economie	3
3. VEREISTEN BINNEN DE GIDS DUURZAME AANKOPEN	3
3.1. Verplichtingen	3
3.1.1. Airco's en koelinstallaties	4
3.1.2. Compressoren.....	4
3.1.3. Stookinstallaties.....	4
3.1.4. Brandstoftanks	4
3.1.5. Transformatoren	5
3.2. Optioneel.....	6
3.3. Raamcontract.....	6
4. OPNAME VAN DUURZAAMHEIDSCRITERIA IN BESTEKKEN	6
4.1. Titel.....	6
4.1.1. Milieucriteria in de titel.....	7
4.1.2. Sociale economie in de titel.....	7
4.2. Kwalitatieve selectiecriteria.....	7
4.2.1. Milieucriteria in de selectiecriteria.....	7
4.2.2. Criteria sociale economie in de selectiecriteria	7
4.3. Technische specificaties	7
4.3.1. Milieucriteria in de technische specificaties.....	7
4.3.2. Criteria sociale economie in de technische specificaties	8

4.4. Gunningscriteria	8
4.4.1. Milieucriteria in de gunningscriteria	8
4.4.2. Criteria sociale economie in de gunningscriteria.....	8
4.5. Uitvoeringsvoorwaarden	8
4.5.1. Milieucriteria in de uitvoeringsvoorwaarden	9
4.5.2. Criteria sociale economie in de uitvoeringsvoorwaarden	9
5. VOORBEELDMAILS EN –BESTEKKEN	9
5.1. Kleine overheidsopdracht – Mail (< 8.500 euro)	9
5.2. Gemiddelde overheidsopdracht – bestek (≥ 8.500 euro en < 85.000 euro)	10
5.3. Grote overheidsopdracht ≥ 85.000 euro – speel op zeker!	10
6. MOGELIJKE LEVERANCIERS / DIENSTVERLENERS	10
7. MEER INFO?	10

1. Omschrijving

Verbrandingsinstallaties, brandstofverdeelstations, bovengrondse en ondergrondse brandstoftanks, noodstroomgroepen, airco's, koelgroepen, koelinstallaties, koeltogen, luchtcompressoren, vaste machines in hout- of metaalatelier, trekkasten, labotoestellen,

2. Ter info: wat zijn duurzame toestellen?

2.1. Milieu

De milieu-impact van dit soort toestellen hangt samen met de materialen waaruit ze zijn samengesteld, hun energieverbruik en ander verbruik (bijvoorbeeld van koelvloeistof).

2.2. Eerlijke handel

N.v.t.

2.3. Sociale economie

De sociale economie bestaat uit verschillende bedrijven en organisaties die bepaalde maatschappelijke meerwaarden vooropstellen en volgende basisprincipes respecteren:

- voorrang van arbeid op kapitaal
- democratische besluitvorming
- maatschappelijke inbedding
- transparantie
- kwaliteit
- duurzaamheid

De sector sociale economie stelt in de provincie Antwerpen ongeveer 7.500 mensen uit verschillende kansengroepen tewerk, in meer dan 400 sociale economie organisaties. Een overzicht van deze organisaties en hun producten en dienstverlening vind je in de catalogus sociale economie op www.provant.be/SE.

Meer informatie kan je bekomen bij het Provinciaal Steunpunt Sociale Economie (sociale_economie@admin.provant.be).

3. Vereisten binnen de Gids duurzame aankopen

3.1. Verplichtingen

VERPLICHT

Als je entiteit een nieuwe machine, toestel of installatie aankoopt, moet je **op voorhand advies** vragen aan de **milieucoördinator**. Bij de adviesvraag moet je minimaal volgende informatie meesturen:

- plaats van installatie
- de wensdatum van ingebruikname
- de technische specificaties uit bestek of offerte

Als je twijfelt of de adviesvraag van toepassing is op een bepaalde machine, installatie of een bepaald toestel, contacteer dan de milieucoördinator.

Voor bepaalde toestellen gelden ook specifieke regels: zie hieronder.

3.1.1. Airco's en koelinstallaties

Voor aankoop van een nieuwe airco of koelinstallatie is een nauwkeurige schatting van het nodige vermogen nodig. Om overschattingen te vermijden, kan eventueel in het bestek worden gevraagd om een studie over de koelbehoefte uit te voeren.

VERPLICHT

Als je entiteit een nieuwe airco, koelinstallatie of compressor aankoopt, moet je op voorhand advies vragen aan de milieucoördinator. Stuur bij de adviesvraag onderstaande tabel (of equivalent) ingevuld mee.

Gebouw	Plaats (Gebouwnr, lokaalnr, verdieping ...)	Merk, type	Soort koelmiddel (bijv. R410A, water met chloramine)	Hoeveelheid koelmiddel (eenheid: kg/l, van belang is > 3 kg)	Vermogen in kW (nominaal elektrisch vermogen)	Datum (wensdatum ingebruikname)

Voor extractors en ventilatoren is geen adviesvraag nodig.

3.1.2. Compressoren

VERPLICHT

Als je entiteit een nieuwe compressor aankoopt, moet je op voorhand advies vragen aan de milieucoördinator. Stuur bij de adviesvraag onderstaande tabel (of equivalent) ingevuld mee.

Gebouw	Plaats (Gebouwnr, lokaalnr, verdieping ...)	Merk, type	Inhoud vat (eenheid: liter)	Druk vat (eenheid: bar)	Vermogen in kW (nominaal elektrisch vermogen)	Datum (wensdatum ingebruikname)

3.1.3. Stookinstallaties

Voor aankoop van een nieuwe stookinstallatie is een nauwkeurige schatting van het nodige vermogen nodig. Om overschattingen te vermijden, kan eventueel in het bestek worden gevraagd om een studie over de vermogensbehoefte uit te voeren.

VERPLICHT

Als je entiteit een nieuwe stookinstallatie aankoopt, moet je op voorhand advies vragen aan de milieucoördinator. Stuur bij de adviesvraag onderstaande tabel (of equivalent) ingevuld mee.

Gebouw	Plaats (Gebouwnr, lokaalnr, verdieping ...)	Merk, type (bijv. Buderus nr x, condenserende gaswandketel ...)	Brander (merk of type, bijv. atmosferisch ...)	Brandstof (aardgas, mazout, pellets, ...)	Vermogen in kW (nominaal elektrisch vermogen)	Datum (wensdatum ingebruikname)

3.1.4. Brandstoftanks

VERPLICHT

Als je entiteit een nieuwe tank voor de opslag van brandstof wil aankopen, moet je op voorhand advies vragen aan de milieucoördinator. Stuur bij de adviesvraag onderstaande tabel (of equivalent) ingevuld mee.

Gebouw	Plaats	Toepassing	O/B	Type	Brandstof	Inhoud	Datum
	(Gebouwnr, lokaalnr, verdieping ...)	(verwarming, verdeelinstallatie)	(onder- / bovengronds)	(enkel- of dubbelwandig, kunststof/metaal)	(benzine, diesel, stookolie)	(max. inhoud ketel)	(wensdatum ingebruikname)

3.1.5. Transformatoren

VERPLICHT

Als je entiteit een nieuwe installatie met transformator aankoopt, moet je op voorhand advies vragen aan de milieucoördinator. Stuur bij de adviesvraag onderstaande tabel (of equivalent) m.b.t. de transformator ingevuld mee.

Gebouw	Plaats	Horend bij	Type	Vermogen in kVA	Datum
	(Gebouwnr, lokaalnr, verdieping ...)	(bijhorende machine, installatie, gebruik)	(droog, oliehoudend)	(van belang is > 100 kVA of > 1000 kVA)	(wensdatum ingebruikname)

3.2. Optioneel

Om duurzamere toestellen aan te kopen kan je volgende criteria opnemen:

zuinig qua energieverbruik	Voorwaarden rond het energieverbruik neem je bij voorkeur op in de technische specificaties .
zuinig en duurzaam qua verbruik van andere producten	Voorwaarden rond verbruiksproducten neem je bij voorkeur op in de technische specificaties .
zonder onduurzame materialen	Voorwaarden rond de gebruikte materialen neem je bij voorkeur op in de technische specificaties .

3.3. Raamcontract

Er is geen raamcontract voor dit soort toestellen.

4. Opname van duurzaamheidscriteria in bestekken

Het opnemen van duurzaamheidscriteria is afhankelijk van het soort overheidsopdracht. Meer info over de wetgeving overheidsopdrachten en de verschillende mogelijkheden vind je op het intranet onder de [ondersteuning/aankoop- en overheidsopdrachten](#).

In deze Gids duurzame aankopen gaan we ervan uit dat de aankopen gebeuren voor een relatief beperkt bedrag, namelijk **minder dan 85.000 euro**.

Opdrachten **onder de 85.000 euro** mogen steeds geplaatst worden via een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking. Je moet hier volgens de wetgeving overheidsopdrachten meerdere leveranciers aanschrijven. Je mag deze leveranciers zelf kiezen. Laat die keuze dan ook afhangen van de mate waarin ze eventueel duurzame toestellen kunnen leveren.

Het is aan te raden om op voorhand na te gaan wat de verschillende mogelijkheden zijn en wie hier eventueel aan kan voldoen. Surf vóór je infrastructuurtoestellen wil aankopen op het internet en neem contact op met een aantal leveranciers en bekijk de verschillende mogelijkheden voor duurzame toestellen. Al naargelang de toepassing kies je, binnen de [verplichtingen](#), best zelf wat je juist wil aankopen. Meer info over duurzame toestellen vind je in het [hoofdstuk: Wat zijn duurzame infrastructuurtoestellen?](#)

Heb je te maken met een aankoop **boven de 85.000 euro**? Neem dan contact op met de dienst Overheidsopdrachten en Juridische Ondersteuning (T 03 240 54 59, aankoop@admin.provant.be).

- Voor meer info over de **milieucriteria** kun je terecht bij Liesbeth Taverniers (DMN, T 240 57 55, ISO14001@admin.provant.be).
- Voor meer info over de **criteria m.b.t. sociale economie** kun je terecht bij Marjan Vanuytsel (DEIS, T 014 56 52 36, marjan.vanuytsel@admin.provant.be).

4.1. Titel

Het is belangrijk om in de titel zo duidelijk mogelijk te omschrijven wat je juist wil. Neem indien mogelijk in de titel ook al duurzaamheidscriteria op,

4.1.1. Milieucriteria in de titel

Bijvoorbeeld: *"Aankoop energiebesparende en olievrije compressor"*

4.1.2. Sociale economie in de titel

N.v.t.

4.2. Kwalitatieve selectiecriteria

Kwalitatieve selectiecriteria zijn criteria die je toestaan om de inschrijvers op je overheidsopdracht kwalitatief te beoordelen. Bij een overheidsopdracht met een beperkt bedrag en dus via een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking, vindt de kwalitatieve selectie meestal impliciet plaats door het opstellen van de lijst van aan te schrijven bedrijven. Je kiest zelf wie je selecteert en aanschrijft. Onderzoek dus eerst of de bedrijven die je op je lijst zet wel aan je selectiecriteria voldoen. Op die manier schrijf je enkel bedrijven aan die voldoen en moet je dus geen selectiecriteria meer opnemen in je bestek. Indien je deze werkwijze volgt moet je in je kwalitatieve selectie enkel nog de RSZ toestand en andere fiscale verplichtingen van de inschrijvers controleren.

4.2.1. Milieucriteria in de selectiecriteria

Op milieuvlak kan je bijvoorbeeld enkel bedrijven aanschrijven die een ISO 14001- of EMAS-certificaat hebben. Je moet dan geen selectie criterium in die trant meer opnemen.

In een grote opdracht die gepubliceerd moet worden kan je vragen naar certificaten voor milieubeheer (bv. ISO 14001 of EMAS) of gelijkwaardige. Je controleert dan best ook of er voldoende firma's aan deze vereisten kunnen voldoen.

Bijvoorbeeld: *"De inschrijver beschikt voor zijn organisatie, althans voor dat deel/die delen van de organisatie dat/die betrokken is/zijn bij de uitvoering van de opdracht over een managementsysteem waarin de volgende onderwerpen zijn geregeld:*

- *de concrete maatregelen die zijn of worden getroffen om de milieubelasting van de bedrijfsprocessen die verband houden met de uitvoering van de opdracht, zoals gebruik van gevaarlijke stoffen, waterverbruik en energiegebruik van de in te zetten apparatuur en gebruik van transportmiddelen, te verminderen.*
- *hoe naleving van de geldende milieuwetgeving is gewaarborgd*
- *hoe aandacht wordt besteed aan de bewustwording en de competentie van medewerker(s) ten aanzien van het omgaan met de voor deze opdracht relevante milieuaspecten*
- *hoe de voor deze opdracht relevante milieuaspecten worden gemonitord*
- *hoe de milieumaatregelen worden gemonitord als basis voor kwaliteitsgarantie."*

4.2.2. Criteria sociale economie in de selectiecriteria

N.v.t.

4.3. Technische specificaties

Dit is een technische beschrijving van de inhoud van de opdracht. Als aan de minimale/absolute technische specificaties niet wordt voldaan, komt de offerte in principe niet in aanmerking. Voorwaarden opnemen in de technische specificaties is de meest doeltreffende manier om zeker te zijn van een duurzame aankoop. (Door het nodige marktonderzoek ben je zeker dat de bepalingen die je opneemt ook mogelijk zijn.)

4.3.1. Milieucriteria in de technische specificaties

Bijvoorbeeld: *"gesloten koeltoeg met neerklappende doorschijnende deuren*

met een verbruik van max. kWh/24h voor een presentatievlak van ongeveer 1m en een lengte van ongeveer 2m50 zonder verlichting"

Wil je de milieuvriendelijkste offerte hoger waarderen bij de gunning, dan kan je deze criteria ook opnemen in de [gunningscriteria](#) in plaats van een maximum energieverbruik voorop te stellen in de technische specificaties. Hou er echter rekening mee dat gunningscriteria nadien ook beoordeeld moeten worden en het dossier ook altijd ingewikkelder maken voor de inschrijver.

4.3.2. Criteria sociale economie in de technische specificaties

N.v.t.

4.4. Gunningscriteria

Dit zijn criteria die in rekening worden gebracht bij het kwalitatief beoordelen van de offerte. De inschrijver van wie de offerte het best aan deze criteria voldoet, krijgt de hoogste score en krijgt de opdracht. Wil je de duurzaamste offerte hoger waarderen bij de gunning, dan kan je duurzaamheidscriteria opnemen bij de gunningscriteria. Gebruik hiervoor ook de info uit de paragrafen rond technische specificaties.

Wanneer je besluit een gunningscriterium in verband met duurzaamheid op te nemen, zorg er dan voor dat het voldoende doorweegt tegenover de andere gunningscriteria. Let wel: er moet een direct verband zijn tussen deze criteria en het voorwerp van de opdracht.

Als je in de technische specificaties van je bestek al duidelijke duurzaamheidseisen hebt opgelegd, heeft het soms geen zin om bijvoorbeeld milieu nog als gunningscriterium te gebruiken.

Hou er rekening mee dat veel gunningscriteria het bestek onnodig ingewikkeld kunnen maken. De inschrijver moet een uitgebreid verslag opmaken en de provincie moet dit alles afwegen en beoordelen, wat niet altijd even eenvoudig is. Het is voor beide partijen makkelijker om zoveel mogelijk op te nemen in de technische specificaties.

4.4.1. Milieucriteria in de gunningscriteria

Bijvoorbeeld: *"Volgende gunningscriteria dienen als basis voor de beoordeling van de offertes :*

- *energieverbruik (30 punten):*
 - *Voor elke kWh/24h minder dan de offerte met het hoogste verbruik, worden 3 punten toegekend."*

Bijvoorbeeld: *"Bij de gunning wordt rekening gehouden met het energieverbruik (30 punten)."*

4.4.2. Criteria sociale economie in de gunningscriteria

Criteria i.v.m. sociale economie kunnen in de gunningscriteria opgenomen worden bij opdrachten voor diensten. Voor levering van toestellen is dit minder aangewezen.

4.5. Uitvoeringsvoorwaarden

In principe is het contract afgesloten van zodra de leverancier op de hoogte is gebracht van de gunning van de opdracht. Je kan in het bestek wel anticiperen op de uitvoeringsfase door één of meerdere uitvoeringsvoorwaarden in te voegen, die bijvoorbeeld voorzien dat de leverancier zich ertoe verbindt om alle verpakkingen terug

te nemen. De uitvoeringsvoorwaarden zijn dus alle verplichtingen die pas bij de uitvoering van het contract zullen voorkomen, maar waartoe de leverancier zich verbindt van zodra hij zijn offerte indient.

Je mag deze contractuele uitvoeringsvoorwaarden niet als verkapte selectiecriteria of gunningscriteria hanteren. Als aanbestedende overheid zal je tijdens de uitvoering van de opdracht moeten controleren of de inschrijver aan de uitvoeringsvoorwaarden voldoet.

Je mag echter wel concrete maatregelen vermelden wanneer bepaalde uitvoeringsvoorwaarden worden geschonden. Zo kan men bijvoorbeeld vastleggen dat, wanneer de leverancier de secundaire en tertiaire verpakking niet meteen meeneemt, een bepaalde boete zal aangerekend worden. Dit voorkomt onenigheid.

4.5.1. Milieucriteria in de uitvoeringsvoorwaarden

Bijvoorbeeld: *"De inschrijver verbindt er zich toe alle verpakkingen van producten en onderhoudsproducten terug te nemen en op correcte wijze af te voeren."*

4.5.2. Criteria sociale economie in de uitvoeringsvoorwaarden

Criteria i.v.m. sociale economie kunnen in de uitvoeringsvoorwaarden opgenomen worden bij opdrachten voor diensten. Voor levering van toestellen is dit minder aangewezen.

5. Voorbeeldmails en –bestekken

Voor je een overheidsopdracht voor de aankoop van een infrastructuurtoestel opmaakt, neem je best contact op met een aantal leveranciers. Zo heb je een zicht op de verschillende mogelijkheden en weet je wie hier eventueel aan kan voldoen.

Je kunt als entiteit naargelang de toepassing zelf kiezen waar je de accenten legt. Maak voor je keuze gebruik van de extra info in het [hoofdstuk Ter info: wat zijn duurzame infrastructuurtoestellen?](#) Uiteraard voldoet je vraag aan de [verplichtingen](#) binnen de Gids duurzame aankopen.

5.1. Kleine overheidsopdracht – Mail (< 8.500 euro)

Volgens de wetgeving overheidsopdrachten moet je ook voor deze kleine opdrachten mededinging organiseren en dus meerdere leveranciers aanschrijven. Je mag de leveranciers zelf kiezen. Laat deze keuze dan ook afhangen van de mate waarin ze duurzame toestellen kunnen leveren. Het is het eenvoudigst om mogelijke leveranciers per mail aan te schrijven.

Zorg dat je over voldoende info beschikt over het toestel dat zal geleverd worden voor je een opdracht gunt. Controleer nadien ook of het geleverde toestel effectief aan de voorwaarden voldoet.

[Er wordt nog gewerkt aan een voorbeeldmail voor de aankoop van een infrastructuurtoestel.]

5.2. Gemiddelde overheidsopdracht – bestek (\geq 8.500 euro en $<$ 85.000 euro)

Volgens de wetgeving overheidsopdrachten moet je hier meerdere leveranciers aanschrijven. Je mag de leveranciers zelf kiezen. Laat deze keuze dan ook afhangen van de mate waarin ze duurzame toestellen kunnen leveren.

Omschrijf in je bestek duidelijk welke info de inschrijvers moeten indienen bij de offerte. Zo heb je voldoende gegevens om het gunningsdossier op te maken. We kunnen het niet genoeg herhalen: probeer je opdrachten zo eenvoudig mogelijk te houden. Dit doe je door zoveel mogelijk voorwaarden op te nemen in de technische specificaties en de gunningscriteria te beperken.

Wil je de duurzaamste offerte extra punten geven? Dan kan je ook duurzaamheidsaspecten opnemen als gunningscriterium. Denk wel op voorhand even na over hoe je dit doet: welke criteria neem je op en hoe ga je ze beoordelen?

[Er wordt nog gewerkt aan een voorbeeldmail voor de aankoop van een infrastructuurtoestel.]

5.3. Grote overheidsopdracht \geq 85.000 euro – speel op zeker!

Is het geraamde bedrag van je opdracht meer dan 85.000 euro en wordt je opdracht gepubliceerd? Neem dan contact op met de dienst Overheidsopdrachten en Juridische Ondersteuning (T 03 240 54 59, aankoop@admin.provant.be). Zij helpen je graag verder met de opmaak van je bestek, zodat er zeker geen fouten instaan.

6. Mogelijke leveranciers / dienstverleners

Heb je zelf goede ervaringen met bepaalde firma's die kunnen voldoen aan de criteria van de Gids duurzame aankopen? Mail de contactgegevens dan naar iso14001@admin.provant.be.

7. Meer info?

Neem contact op met iso14001@admin.provant.be.